کد خبر: ۲۹۴۲۷۵
شنبه ۲۱ مرداد ۱۴۰۲ ۱۱:۵۶

مؤسسه اتیجاهات:

هشتمین گزارش سیاست فرهنگی در منطقه عرب (۲۰۱۶)

هشتمین گزارش سیاست‌های فرهنگی در منطقه عربی، مروری بر تحولات سیاست فرهنگی در ۱۲ کشور عربی بین ۱ ژانویه تا ۳۱ دسامبر ۲۰۱۶ را ارائه می‌دهد. این سلسله گزارش‌ها توسط مؤسسه اتیجاهات (روندها) از سال ۲۰۰۹ تا سال ۲۰۱۶ تهیه شده است. گزارش هشتم، تحولات فرهنگی در ۱۲ کشور عربی شامل کشورهای عربی شرقی (فلسطین، سوریه، لبنان، اردن و عراق)، چند کشور عربی غربی (تونس، الجزایر، مراکش و موریتانی) و همچنین کشورهای مصر، سودان و یمن را نیز موردبررسی قرار می‌دهد.

هشتمین گزارش سیاست‌های فرهنگی در منطقه عربی، مروری بر تحولات سیاست فرهنگی در ۱۲ کشور عربی بین ۱ ژانویه تا ۳۱ دسامبر ۲۰۱۶ را ارائه می‌دهد.[۱] این سلسله گزارش‌ها توسط موسسه اتیجاهات[۲] (روندها) از سال ۲۰۰۹ تا سال ۲۰۱۶ تهیه شده است. گزارش هشتم، تحولات فرهنگی در ۱۲ کشور عربی شامل کشورهای عربی شرقی (فلسطین، سوریه، لبنان، اردن و عراق)، چند کشور عربی غربی (تونس، الجزایر، مراکش و موریتانی) و همچنین کشورهای مصر، سودان و یمن را نیز موردبررسی قرار می‌دهد. این گزارش، بخشی از برنامه سیاست فرهنگی در منطقه عربی است که توسط «المورد الثقفی» با همکاری بنیاد فرهنگی اروپا در سال ۲۰۰۹ راه‌اندازی شد. هدف این برنامه، ایجاد یک پایگاه داده برای تسهیل برنامه‌ریزی و هماهنگی در سراسر منطقه عربی و حمایت از گروهای پیشرو فرهنگی است: گروه‌هایی که برای بهبود سیاست‌های فرهنگی در کشورهای متبوع خود فشار می‌آورند. فرهنگ مستقل اتحاد در جنبه تحقیقاتی و دانشی برنامه همکاری می‌کند و گزارش‌های سیاست فرهنگی را تهیه می‌کند. این گزارش پیشرفت‌های امیدوارکننده‌ای را نشان می‌دهد که بهبود سیاست‌های فرهنگی را پیش می‌برد. درنهایت، برجسته‌ترین نتیجه‌گیری‌های مربوط به سیاست فرهنگی و همچنین برخی از جنبه‌هایی که ارزش مطالعه برای تعیین واقعیت سیاست فرهنگی در آینده نزدیک را دارند نیز ارائه می‌کند. هشتمین گزارش سیاست فرهنگی در منطقهٔ عرب در سال ۲۰۱۶ به چهار بخش تقسیم شده است. ابتدا با خلاصه کردن وضعیت حقوق سیاسی و آزادی‌های مدنی و فرهنگی آغاز می‌شود سپس بر چهار بخش اصلی تمرکز می‌کند و مروری بر تحولات فرهنگی و سیاسی ارائه می‌کند که برخی از آن‌ها نقض و تکامل سیاست‌های فرهنگی معکوس در منطقه بودند. چهار موضوع اصلی گزارش عبارت‌اند از:

-۱ نهادها و سازمان‌های مدنی و حرفه‌ای: ازجمله تحولات مربوط به قوانین و قوانین حاکم بر کار هنرمندان، اتحادیه‌های کارگری و آزادی سازمان‌های فرهنگی و هنری در منطقه عربی؛ این بخش شامل مهم‌ترین به‌روزرسانی قوانین و مقررات مربوط به کار هنرمندان، اتحادیه‌ها و آزادی سازمان‌های فرهنگی و هنری در منطقه عرب است.

-۲ دسترس‌پذیر کردن فرهنگ برای گروهای مختلف: این محور در مورد توسعه و در دسترس‌پذیر کردن زیرساخت‌ها، برنامه‌ها و ابتکارات فرهنگی برای بسیاری از کشورهای تحت پوشش گزارش بحث می‌کند تا مشخص شود که آن‌ها تا چه اندازه در شهرها و پایتخت‌های دور از روستاها و جوامع و مناطق حاشیه‌نشین متمرکز هستند، به‌علاوه تلاش برای اعمال تغییرات سیاستی و استراتژیک برای عدالت فرهنگی است. در اینجا تمرکز بر فعالیت‌هایی است که در شهرهای بزرگ، دور از مناطق پیرامونی، جوامع حاشیه‌نشین و روستاها انجام می‌شود و تلاش برای تغییر این واقعیت از طریق سیاست‌ها و راهبردهای فرهنگی.

-۳ آزادی بیان و حقوق فرهنگی: این بخش به بررسی آزادی هنر و بیان فرهنگی در کشورهای تحت پوشش و نقض حقوق هنرمندان و فعالان فرهنگی در سال ۲۰۱۶ می‌پردازد و تغییرات مثبت در حمایت از حقوق هنرمندان و فعالان فرهنگی را در کشورهایی که برای آزادی هنر برنامه دارند را پوشش می‌دهد. بخش مربوط به آزادی‌های مدنی و فرهنگی نشان می‌دهد که توسعه‌ای در بخش فرهنگ و هنر، از نظر آزادی عمل و بیان از اولویت‌های تصمیم‌گیرندگان عرب وجود ندارد، اگرچه این بخش حیاتی است و فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توسعه زیادی دارد. تصمیم‌گیرندگان این بخش را به‌عنوان یک مزاحم نگران‌کننده می‌بینند، یا به این دلیل که منبعی برای بیان آزاد و متنوع در یک محیط بسته سیاسی و اجتماعی است یا به این دلیل که در سیاست‌های ملی ارزشی ندارد.

-۴ تأمین مالی و حمایت از فرهنگ: این بخش، بودجه در دسترس برای حمایت از فرهنگ و هنر را پوشش می‌دهد و در حدی که اطلاعات در دسترس باشد بر بودجه دولت‌ها برای فعالیت‌های فرهنگی تمرکز می‌کند. این بخش همچنین میزان سرمایه‌گذاری در بخش فرهنگی و هنری در کشورهای عربی و اولویت‌های منعکس‌شده در بودجه‌های اعلام‌شده آن‌ها را مقایسه می‌کند.

اما چرا این موضوعات برای گزارش فرهنگی کشورهای عرب انتخاب شده‌اند؟ چهار موضوعی که بررسی شده‌اند، به دلیل تأثیرشان بر چشم‌انداز سیاست‌های فرهنگی اعراب انتخاب شده‌اند و موضوعاتی‌اند که از نظر این گزارش، در فرآیند توسعه آینده سیاست‌های فرهنگی اهمیت اساسی دارند. این مقولات، مشکل‌سازترین مسائل سیاست‌های فرهنگی در سال ۲۰۱۵ بوده‌اند که در هفتمین گزارش سیاست‌های فرهنگی برای سال ۲۰۱۵ خود را نشان دادند. همچنانکه این موضوعات اولویت‌های برنامه سیاست‌های فرهنگی در منطقه عرب در سال ۲۰۱۶ بوده‌اند. از کار بر ساختارهای تنظیم مقررات فرهنگی و هنری که به در دسترس قرار دادن فرهنگ برای مخاطبان بیشتر کمک می‌کند تا آزادی بیان و فعالیت هنری که یکی از مبرم‌ترین مسائل در جهان عرب است و همچنین تأمین مالی و حمایت از فرهنگ و سازوکارهایی برای افزایش این حمایت در این کشورها. همچنین این موضوعات شامل بسیاری از جزئیات مانند قوانین و مقررات جدید فرهنگی است. تغییرات ایجاد شده در قوانین؛ جنبش‌های مدنی با هدف دستیابی به تغییر در عرصه‌های فرهنگی؛ وضعیت آزادی‌های مدنی و آزادی بیان به‌ویژه در مطبوعات و رسانه‌ها؛ بودجه‌های تخصیص‌یافته برای فرهنگ و زیرساخت‌های فرهنگی؛ موافقت‌نامه‌ها و همکاری‌های محلی، منطقه‌ای و بین‌المللی درزمینهٔ فرهنگ و کلیه مسائل مربوط به چارچوب‌های اقدام فرهنگی که در هر کشور وجود دارد.

[۱]. The Eighth Cultural Policy in the Arab Region Program Report ۲۰۱۶

[۲]. https://www.ettijahat.org